TEATAJA

Haaslava valla infoleht **Nr 11 (126) november 2004**

Päevakeskuse sünnipäev

Roiu päevakeskus asub ühe katuse all lasteaia, perearsti, hambaarsti, apteegi ja raamatukoguga. Päevakeskus on oma asukohalt klientidele meelepärane ja ka valla kaugemate külade elanikud pääsevad kahel nädalapäeval- esmaspäeval ja neljapäeval valla bussiga perekeskusesse, kus kõik vajalikud toimingud saavad toimetatud.

Detsembrikuu alguses täitub Roiu Päevakeskuse neljas tegevusaasta, mis on olnud otsimiste ja leidmiste aeg. Päevakeskuses pakutakse tegevusi igale eale ja erinevaid huvigruppe on tekkinud juurde, mis on igati positiivne. Oluline on, et iga inimene saab endale tegevuse ise valida- oma soove arvestades ja ennast arendades. Nii ongi kujunenud, et päeval on päevakeskus põhiliselt pensionäride päralt ja õhtuti on päevakeskuse ruumides lapsed ja noored, kuid mitte alati. Teatud kellaaegadel jäävad keskuse ruumid kitsaks ja osaleda on võimalik vaid kindlates tegevustes, mis suunatud teatud ea- ja huvigruppidele. Kahjuks ei võimalda päevakeskuse ruumid aktiivset liikumistegevust, millele lahenduse loodame leida tuleval aastal spordihoone ehitamisega. Eks nendel aegadel meelitab noori samas hoones asuv raamatukogu avatud internetipunktiga, mis on ka kujunenud noorte poolt hinnatud kohaks.

Mitmete projektide raames on suunatud tegevusi lastele ja noortele. Veel sellel aastal on oodata mitmeid põnevaid üritusi ja tegevusi aktiivsusklubis ning loovustoas.

Neljapäeva hommikutel toimuvad huvilistele aktiviseerivad ja arendavad tegevused ning vestlusringid huvitavatel teemadel. Traditsiooniks on saanud kohtumised vallajuhtidega, et üheskoos valla tegemistes plaane teha. Üheskoos tähistame tähtpäevi ja esinema on alati oodatud väikesed särasilmsed lasteaia laulu- ja tantsulapsed. Koos toredate õpetajatega suudavad rõõmsameelsed lapsed ka kõige hallima päeva päikeseliseks muuta.

Inimene õpib kogu elu, nii ka pensionieas inimesed soovivad omandada uusi teadmisi ja oskusi. Meie tegevused ei piirdu alati ainult päevakeskuse ruumidega. Kui lapsed koolivaheaega nautisid, külastasime huvilistega põhikooli. Direktor Ilvi Suislepp tutvustas remonditud kooliruume. Olime meeldivas vestlusringis ja kõigil oli põnev huvijuhi Tiina Karu õpetussõnade järgi arvutiklassis arvutit tundma õppida. Ka jõuluvaheajal oleme huvilistega kooli arvutiklassis ja sukeldume põnevasse arvutimaailma.

Päevakeskuse huvitegevuse kaudu on kujunenud sõpruskonnad, kus kogetakse ühtekuuluvust, vastastikust mõistmist, sõbralikkust, abivalmidust ja raskustele kaasaelamist. Inimene oma loomu poolest püüdleb tasakaalu ja harmoonia poole, otsib seltsi ja väldib üksildustunnet. Igas eas inimene vajab tunnustust, toetavat sõbrapilku ja lugupidavat suhtlemist. Igal põlvkonnal on ainult temale omased vajadused, läbielamised ja mälestused, seetõttu on oluline kohtuda eakaaslastega ühistel üritustel. Osalemine ühistes tegemistes on ergastav ja annab hea enesetunde ning tugevdab põlvkondade vahelisi sidemeid.

Päevakeskuse ruumides tegutseb veel tugikeskus, beebikool, aeroobikaring ja ühel õhtul kuus kohtuvad mälumängurid. Võimalus on mängida karoonat ja lauatennist, kuulata muusikat, vaadata televiisorit või lihtsalt koos olla.

Igaühel meist on võimalus kaasa aidata päevakeskuse tegevuste läbiviimisel, toetudes oma kogemustele ja oskustele vabatahtlikult juhtida huviringi.

Jätkuvalt pakub päevakeskus järgmisi teenuseid: nõustamine, huviringid, vestlusringid ja mitmesugused kultuuriüritused. Päevakeskuses pakutakse toitlustamise ja pesupesemise teenust ning pesemisvõimalusi(dušš).

Suur tänu kõigile, kes on aidanud ja toetanud päevakeskuse ürituste läbiviimist.

Meeldivate kohtumisteni ja kõigile head tervist soovides,

Maie Otsa
tervishoiu-, kultuuri- ja sotsiaalosakonna juhataja

Eesti Maaomavalitsuste Liit eile, täna ja homme

Eestis on kohalikud omavalitsused teinud koostööd alates 20. novembrist 1921. aastal, kui moodustati Eesti Maakondade Liit. 1927. aastal muudeti selle põhikiri ja uueks nimeks sai Eesti Maaomavalitsuste Liit. Liitu kuulusid peale maavalitsuste ka vallaomavalitsused. Nõukogude võimu poolt 1940. aastal lõpetatud Eesti Linnade Liidu kui ka Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevus taastati 1990. aastal.

Täna tegutsevad Eestis kaks üleriigilist omavalitsuste liitu – Eesti Linnade Liit (ELL) 47 liikmega ja Eesti Maaomavalitsuste Liit (EMOL) 173 liikmega. Mõlemad liidud on loodud kohaliku omavalitsuse üksuste liidu seaduse alusel. ELLi kuulub üle poole rahvastikuregistri andmete alusel Eesti elanike arvust ja EMOLisse üle poole Eesti kohaliku omavalitsuse üksustest, kus elab kokku 394 280 inimest, mis moodustab 29 % Eesti elanikkonnast. Mõlemad liidud esindavad liitu kuuluvaid kohaliku omavalitsuse üksusi kui tervikut suhetes riigiorganite, teiste isikute ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Kuni 2003. aastani seisid Eestis maaomavalitsuste eest kaks ühiste huvidega organisatsiooni - Eesti Maaomavalitsuste Liit (EMOL) ja Eesti Omavalitsusliitude Ühendus (EOÜ). 14. novembril 2003 otsustasid EMOL ja EOÜ ühendada Paide Kultuurikeskuses EMOLi üldkoosolekul (Maapäeval) oma jõud üheks Eesti kohalike omavalitsuste huve silmas pidavaks üleriigiliseks liiduks, võttes aluseks Eesti Maaomavalitsuste Liidu ajaloolise järjepidevuse. Osales kokku 173 omavalitsust kahe esindajaga igast omavalitsusest. Maapäeval võeti vastu uus EMOLi põhikiri, valiti esimees ja aseesimehed ning juhatuse, revisjonikomisjoni ja volikogu uus koosseis, kuhu nimetati kaks esindajat igast maakonnast maakonna omavalitsusliitude ettepanekul. Maapäeval vastu võetud otsustena on EMOLi ülesanneteks ja eesmärkideks koondada kohaliku omavalitsusi nende ühiste huvide ja õiguste väljendamiseks, esindamiseks ja kaitsmiseks.

EMOLi esimeheks valiti Urvaste vallavanem Kurmet Müürsepp ja aseesimeesteks Kambja vallavaanem Ivar Tedrema ning Tarvastu vallavanem Jaan Lukas. Lisaks esimehele ja aseesimeestele on juhatuses seitse liiget: Põltsamaa vallavanem Toivo Tõnson, Laheda vallavanem Sirje Tobreluts, Imavere vallavanem Jüri Ellram, Are vallavanem Enn Kuslap, Leisi vallavanem Mart Mäeker ja Kohtla vallavolikogu esimees Arno Rossman.

EMOLi tegevus viimase aasta jooksul on saavutanud täishoo. EMOLi büroos on täiskohaga kolm töötajat, järgmisel aastal võetakse lisaks tööle kaks uut töötajat. Oma tegevuse rahastamisel ollakse riigist sõltumatud, st EMOLi tulubaas koosneb eelkõige liikmemaksudest. EMOLi liikmemaksu aluseks on 2004. aastal püsiosana 3 000 ning elanike arvuga võrdeline osa – 3 krooni elaniku kohta, 2005. aastal vastavalt 5 000 ja 5 krooni elaniku kohta. Kokku moodustab 2004. aastal EMOLi liikmemaksu nn püsiosa 528 000 krooni ning elanike arvu osa 1 206 297 krooni ning 2004. aasta liikmemaks on kokku 1 734 297 krooni. 2005. aastal on Maapäeva otsusena püsiosa 865 000 ja elanike arvu osa 1 980 985 ning kokku summas 2 845 985 krooni.

Seda raha kasutatakse oma liikmete huvide eest seismiseks, omavalitsusliku haldussüsteemi arendamiseks ning võimu detsentraliseerimiseks, mis lähtub iga piirkonna elanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestaks kõikide kohaliku omavalitsuse üksuste arengu iseärasusi. Hinnanguliselt toob EMOLi liikmetele iga 2004. aasta liikmemaksu kroon 2004. aastal juurde vähemalt 115 krooni ja 2005. aastal 260 krooni, kokku 375 krooni. See tulemus on saavutatud koostöös ELLiga esindades kohalikke omavalitsusi läbirääkimistel Vabariigi Valitsusega. Iga omavalitsus üksinda võttes ei ole suuteline enda eest seisma ei riiklikul ega ka rahvusvahelisel tasandil.

Tartu maakonnas on EMOLi liikmeteks kõik vallad, va Peipsiääre ja Piirissaare vald. EMOL on avatud kõikidele EMOLi või ELLiga mitteliitunud valdadele, keda seovad ühised huvid ja koostöö ühise eesmärgi nimel.

Täiendavat informatsiooni EMOLi tegemiste kohta saab: www.emovl.ee

Uno Silberg
EMOLi büroo direktor
5065533

Külade taastamise ja arendamise toetus

Reedel, 29. oktoobril, allkirjastati põllumajandusministri määrus, kus on kirjas Eesti riikliku arengukava (RAK) meetme 3.5 "Külade taastamine ja arendamine" toetuse saamise tingimused. Külade taastamise ja arendamise meetme eesmärk on edendada külaelu atraktiivust kohaliku aktiivsuse suurendamise ja mittetulundusliku tegevuse arendamise kaudu. Selleks on ette nähtud investeeringutoetused, mis on vajalikud külaelanikele mõeldud ehitiste rajamiseks, Interneti kättesaadavuse tõstmiseks, traditsioonide alalhoidmiseks ja muuks külaarenguks.

Külade taastamise ja arendamise meetme raames saavad investeeringutoetust taotleda mittetulundusühingud ja ettevõtted.

Maksimaalne toetus ühele taotlejale on 938 796 krooni aastas. Kolme aasta jooksul kokku kuni 2,3 miljonit krooni. Mittetulundusühingu omafinantseering peaks olema vähemalt 10% plaanitava projekti maksumusest.

Väike- ja keskmise suurusega ettevõtja omafinantseeringu määr on vähemalt 35%. Suurettevõtja omafinantseeringu määr on vähemalt 50% projekti maksumusest.

“Külade taastamise ja arendamise meetme raames antav investeeringutoetus toetab külade sotsiaalset infrastruktuuri ja elukeskkonna arendamist. Meede täiendab teisi RAK-i maaettevõtluse arendamisele suunatud meetmeid, aidates kaasa elujõulise maaelanikkonna säilimisele," märkis Põllumajandusministeeriumi maaelu poliitika büroo juhataja Riin Saluveer.

Külade taastamise ja arendamise toetuste taotlusi hakkab Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA) vastu võtma novembri teisel poolel. Täpne taotlusperiood selgub lähinädalail.

Pille Ratassepp
TOL kantselei juhataja

Volikogu kuues istung 12. november 2004. a.

Volikogu otsustega:

- Anti nõusolek vallavalitsusele auto ostuks VA Majaabi tarbeks
- Kinnitati katastriüksuste sihtotstarbe määramine järgnevalt:
  - Kriimani, Heiti: maatulundusmaa (M-100);
  - Mõra, Nurmenukk 4: elamumaa, alaliik: väikeelamute maa (EE-100%);
  - Koke ja Metsanurga, Oru:
  - I maatükk: maatulundusmaa (M-100);
  - II maatükk: maatulundusmaa (M-100);
  - III maatükk: maatulundusmaa (M-100);
  - Igevere, Väike-Kesa: maatulundusmaa (M-100);
  - Uniküla, Roosi 18: elamumaa, alaliik: väikeelamute maa (EE-100%);
  - Koke, Tiigi: elamumaa, alaliik: väikeelamute maa (EE-100%).
- Muudeti Haaslava Vallavolikogu 24.09.2004 otsuse nr 26 punkti 1 alapunkti 1.4. katastriüksuste sihtotstarvete määramine, sõnastades selle järgnevalt:
  - Koke, Sireli:
    I maatükk: elamumaa, alaliik: väikeelamute maa (EE-100%);
    II maatükk: maatulundusmaa (M-100);
    III maatükk: maatulundusmaa (M-100).
- Anti nõusolek Priiuse seltsimaja hoone maagaasitrassiga liitumiseks

Volikogu määrustega:

- Muudeti Haaslava Vallavolikogu 25. märtsi 2004 määrusega nr 5 kinnitatud Haaslava valla 2004.aasta eelarvet
- Muudeti osaliselt ja täiendati Haaslava Vallavolikogu 25. jaanuari 2001 määrusega nr 23 kinnitatud Haaslava valla eelarvest täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise korda

[Otsuste ja määrustega on võimalik tutvuda Haaslava valla koduleheküljel www.haaslava.ee, Roiu raamatukogus ja vallamajas]

Aire Veske
vallasekretär

Jäätmete koht on taaskasutuses või prügilas

Igasuguse elutegevusega kaasnevad esmapilgul tüütud kaaslased – jäätmed. Tavainimese jaoks on selleks peamiselt majapidamises tekkivad olmejäätmed. Mida rohkem ühiskond oma arengus edasi liigub, seda rohkem ka tarbitakse ja seda rohkem tekib asju, mis mingist ajahetkest alates muutuvad meie jaoks tarbetuks ja milledest soovime vabaneda. Kuidas nende tarbetute asjadega edasi toimetada nii, et see oleks seaduspärane ja keskkonda säästev, sellest annab ülevaate valla jäätmekava, mille projekt läbis vallavolikogus esimese lugemise ja mille avalikustamine toimub 1 - 15. detsembrini k.a. valla interneti koduleheküljel, Roiu raamatukogus ja vallamajas. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute avalik arutelu toimub 16. detsembril 2004.a. kell 17.00 vallamajas.

Valla jäätmekava kehtestamine on üks paljudest käesoleva aasta 1. maist kehtima hakanud uue jäätmeseadusega omavalitsusele pandud kohustustest. Jäätmekava koostamisel lähtuti peamiselt Eesti Keskkonnastrateegia põhieesmärkidest, milledeks on jäätmetekke vältimine, tekkivate jäätmekoguste ja nende ohtlikuse vähendamine, jäätmete taaskasutamise laiendamine, keskkonnanõuetekohane jäätmetöötlus ja jäätmete keskkonnaohutu kõrvaldamine ning jäätme- ja pakendiseaduses sisalduvatest õigustest ja kohustustest. Peale jäätmekava kinnitamist tuleb koostada ja kinnitada uus valla jäätmehoolduseeskiri, kehtestada korraldatud jäätmeveo määrus, asutada jäätmevaldajate register, korraldada jäätmeveo konkurss ja rakendada korraldatud jäätmevedu.

Millised muutused ootavad ees seoses üleminekuga korraldatud jäätmeveole, mis rakendub järgmise aasta teises pooles? Korrusmajade elanike, suvilaühistute ja eramajapidamiste jaoks, kelledel regulaarne jäätmevedu juba toimub, mingeid olulisi muutusi ei tekigi. Kui ainult et konkursil osutub võitjaks mõni teine jäätmevedaja. Kõigi ülejäänud hoonestatud maavalduste omanike jaoks, kes senini pole veel kasutanud jäätmeveo teenust (neid on 89% majapidamiste arvust), muutub jäätmeveo teenusega liitumine aga kohustuseks. Teenuse sagedus hakkab aga sõltuma biolagunevate jäätmete komposteerimise võimaluse olemasolust ja soovist seda teha. Nii on soovituslikud sagedused korrast nädalas kuni korrani kolme kuu jooksul. Tähtis on ka luua korrusmajade juurde sorteeritud jäätmete üleandmise võimalus. Juba praegu võiksid korteriühistud tellida oma majade juurde vastavad konteinerid, mida saab Cleanaway Tartu ASilt tasuta ja millede tühjendamine on samuti tasuta eeldusel, et sorditud jäätmed ei sisalda muid lisandeid. See aitab vähendada segaolmejäätmete hulka, mis omakorda annab võimaluse kokku hoida teenuse eest tasutavaid summasid. Ohtlike jäätmete kogumisringid jäävad toimuma ka järgnevatel aastatel, lisaks paigaldatakse järgmisel aastal vanade akude ja patareide kogumiskonteinerid bensiinijaama. Suuri mööbliesemeid ja ehitusprahti võtab vastu Aardlapalu prügila.

Milleks oli vaja seadusega kohustada jäätmetekitajat jäätmeveoteenusega liituma? Ikka selleks, et kaoksid ära isetekkinud prügilad, et meie metsaalused, teeääred ja kasutusest kõrvale jäänud hooned jääksid risustamata prügist, et saavutataks vajalik ülevaade kõigist valla jäätmetekitajatest ja nende poolt jäätmete seadusejärgsest üleandmisest jäätmekäitlejatele. On ju meie kõigi ühine soov elada saastamata keskkonnas ja säilitada seda järeltulevatele põlvkondadele. Heakorrastatud Eestimaa saab alguse heakorrastatud kodudest. Selle teostumise üheks eelduseks on korraldatud jäätmekäitlus.

Jüri Raudseping
vallavanem

Õppepäev Kaitsekolledžis

Ikka julge poiste meel, käime ühes võiduteel.
Takistused olgu suured, meid viib vaprus võidule!

02.novembril käis lasteaia Kukupai vanem rühm õppekäigul Balti Kaitsekolledźis. Õppekäik algas muuseumist, kus lapsed nägid vanaaegseid relvi ja mundreid. Iga laps kirjutas külalisteraamatusse ka enda nime. Jõusaalis said lapsed proovida harjutusi kõhulihastele ja seljale. Kadetid jäid poistega väga rahule, arvasid, et meie lasteaia poisid võivad küll kooli katsetele tulla – jõudu neil on. Tutvusime ka riidelaoga, kahjuks meie suurusi seal ei olnud. Õppekäik jätkus kolledźi saalis, kus poisid kõnepuldist kindrali kombel kõnet said pidada ja tantsusamme proovida, sest iga õige mees peab ka tantsu keerutama.

Sõduriks ei sünnita, vaid õpitakse. Meie tee viis klasside klaasuste taha, kus kadetid tarkust taga nõudsid. Milline vaikus...

Meile näidati ühiselamu puhketube, ja ka kadettide elamist. Seal valitsev kord ja puhtus võttis sõnatuks meid kõiki- on mida õppida. Siis jõudsime päeva kõige põnevama osa juurde.... kadettide varustus – oi kui põnev. Relvad, kiivrid, katelokid, soojad sokid, kahvlid, noad ja kõik mis veel – kott selga ja ... üks tähtis asi veel, sõjamaaling ning metsa luurama.

Selle huvitava päeva eest ütleme suur suur aitäh staabiveebel Koit Vunk`ile ja staabiveebel Roman Kattai´le.

AITÄH, AITÄH, AITÄH!!!

Terje Kink
lasteaia Kukupai õpetaja

Isadepäev Priiuse seltsimajas

Isadepäeva tähistatakse novembris – novembri teisel pühapäeval. Isadepäeva mõtteks on süvendada isade ja laste, kogu pere vahelisi suhteid. Tähistasime meiegi reedel, 12. novembril Priiuse seltsimajas isadepäeva kontserdiga. Kontsert algas kõige pisemate – lasteaialaste lauludega. Lapsed olid väga tublid ja laulsid üpris rasked laulud kenasti ära.

Koolilastel paistis esinemine lihtsam olevat, eks ju kogemusi on ka rohkem olnud.

Publikut oli palju ning kontsert esitati meeleolukalt. Väikseid apsakaid ikka juhtub, kuid omamoodi põnevust tekitabki see, kuidas ootamatutest olukordadest välja suudetakse tulla. Seekord oli seltsimajja kaasa saanud plaadikarp ilma plaadita. Suurepäraselt lahendas olukorra kultuurimaja juhataja Ilona, kes klaveril võimlemiskava saatis. On tore, kui käepärast leidub vajalikke inimesi.

Fuajees sai vaadata näitust õpilaste erinevast loomingust. Tuleb tõdeda, et lapsed oskavad väga ilusaid kunstilisi töid teha. Pidu lõppes maiustamisega ning kontserdi järelkajana olen vaid positiivseid tähelepanekuid kuulnud.

Tänan kõiki isasid ja teisi pereliikmeid, kes leidsid aega peost osa võtta. Tänan lapsi, kes tahtsid esineda. Aitäh Ilonale ja Tiinale, kelle õlgadel peo ettevalmistamine lasus, aitäh õpetajatele, kes valmistasid lapsed ette esinemiseks.

Ilvi Suislepp
Sillaotsa kooli direktor

Sillaotsa Põhikooli õpilaste tunnustamine

Direktori käskkirjaga on avaldatud kiitust hea ja väga hea õppeedukuse ning käitumise eest 1. õppeveerandil järgmistele õpilastele:

1. klass
Merit-Karmel Annamaa*
Johanna Karp*
Andris Lillemäe*
Mirjam Manglus*
Karl-Cardo Mere*
Kätrin Metsla*
Diana Michelson
Marken Nisu*
Evelyn Prost
Joanna Saar*
Hendrik Silm

2. klass
Tõnis Ingvar Mals*
Martin Skatškov

3. klass
Marta Köbas*
Henrik Lepson
Gertrud Pleksner*
Roland Reinvald
Karola Siimsalu*

4. klass
Eleri Helimets*
Lauri Kiissel
Gabriel Lukas
Merili Rudakov
Reili Saar
Kristjan Skatškov

5. klass
Eigo Helimets
Kristin Klaus
Jorma Kõõra
Carmen Küdorf*
Mihkel Manglus
Gert Skatškov

6. klass
Martin Grosberg
Taavi Mals
Gerli Manglus
Triin Tõnurist

7. klass
Liis Järvemäe

9a klass
Arnika Aadusoo
Katre Kõõra
Sigrid Nukk

* hinded väga head ja käitumine eeskujulik või hea

Ilvi Suislepp
Sillaotsa kooli direktor

Sügisene lastelaager koolimajas

Sügisesel koolivaheajal oli valla erinevates asutustes lastele mõeldud tegevusi kuhjaga. Koos käidi nii seltsimajas kui ka päevakeskuses, toimus perepäev ja laager.

Ka koolis käis vaatamata vaheajale vilgas tegevus. 26. ja 27. oktoobril toimus koolimajas sportlik-kultuuriline laager, mille läbiviimiseks taotlesime raha Kultuuriministeeriumilt.

Koos kunstiõpetaja Maris Palgiga laagrit organiseerides ja tegevusi planeerides lähtusime kahest põhipunktist: et oleks lõbus ja samas lapsi arendav. Usun, et need eesmärgid me ka täitsime, sest nalja sai igal juhul kõvasti. Lisaks said lapsed selgeks uue oskuse – kipsmaskide valmistamise.

Suur osa laagri ajast kuluski maskide tegemise, kuivatamise ja viimistlemise peale. Tehti nii näomaske kui ka käe kipsijäljendeid, kõike endale ja täpselt enda kehaosade järgi. Valmis töid oli võimalik näha „Priiuse“ Seltsimajas isadepäevale pühendatud kontserdi ajal välja pandud näitusel.

Laagris käis ka külaline, kelleks oli Margus Konnula, üldsusele tuntud luuletaja Contra nime all. Contra deklameeris oma luuletusi, laulis ning ka tantsis kokku poolteist tundi ja lummas publikut oma vahetuse ning stiiliga. Siia vahele õpilaste muljeid tema esinemisest:

Triin Tõnurist: Tema luuletused olid väga elulised. Ta rääkis väga muljeltavaldavalt ja tal oli väga hea liikumine. Contra oskas väga hästi suhelda. Ta oli andekas, oli väga mitmekülgne. See avaldus selles, et ta oskas olla nii noortepärane kui ka vanainimeste moodi. Üldiselt arvan, et oli supermegagigalahe.

Terje Kuljus: Luuletus “Neegrinoku” oli kõige lahedam kõikide tüdrukute arvates. Kingad olid ka lahedad, aga lagunemas. Seepärast ei tahtnud Contra ka alguses tantsida, kuid pärast tantsis ikkagi. Lahe oli.

Johanna Annamaa: Contra kasutas väga imelikke väljendeid. väga kummalisi. Kuigi ma selliseid asju ei kuula (luuletused), tundus üpris huvitav. Võib ka teinekord kuulata selliseid asju, kuid mitte väga tihti. Sai kõvasti ka naerda. Eriti meeldis luuletus, mis algas sõnadega “pudenes kõõma peast...” – see oli nunnu. Soovitan ka teistel sellist asja kogeda.

Lisaks mängisime laagris erinevaid mänge ja tegime võistluseid, saime kõvasti ja hästi süüa ja natuke ka vaba aega oma tahte järgi sisustada. Samuti said lapsed ise oma tahte järgi laagrielu fotografeerida ja ka videokaameraga filmida.

Laagrit lõpetades ning lastele tunnistusi andes küsisime, et kui veel midagi sellist toimuks ja korraldataks, kas siis tuleksite veel. Kõik olid nõus kasvõi hommepäev uuesti laagriga alustama. See ongi kõige suurem tänu ja rõõm tehtud tööst!

Suur tänu laagrile kaasaaitajaile toreda koostöö eest! Eriti suur aitäh Maris Palgile, Ilvi Suislepale, Kadri Pettaile, samuti kokatädidele ja koristajatele!

Tiina Karu
Sillaotsa Põhikooli huvijuht

Jõuluaja perepäev

Kingisoov on kõigil jõulupüha eel,
on see komm või käbi – ikka rõõmus meel.

Novembrikuu viimasel pühapäeval süütame esimese advendiküünla. See väike tuluke tähistab jõulupühade ootamiseaja algust. Kellele on see imeline aeg jõululaulude ja-luuletuste õppimise aeg, kellele jõulumuinasjuttude vestmise aeg, kellele aga jõulukingituste tegemise aeg. Veel parem aga, kui kõike seda tehakse koos ja pereringis.

28. novembril kell 13.00 kutsume lapsi ,noori ning peresid Priiuse Seltsimajja **Jõuluaja Perepäevale.** Proovime ise meisterdada lihtsaid jõulukingitusi, tuletame meelde toredaid jõulusalme ja –laule. Samuti toimub kõige pisema ja kõige pikema päkapiku valimine. Nii et päkapikud- olge valmis mõõduvõtmiseks! Saab tantsida päkapikutantse ja mängida päkapikumänge ja osaleda päkapikuvõistlusel.

Kõigil soovijatel on pärast perepäeva võimalik osa võtta I advendiküünla süütamisest Roiu Keskväljaku kuusepuul.

Kohtumiseni perepäeval!

Ilona Vaagen
valla kultuuri- ja sporditöö vanemspetsialist

Jõulukontsert

Jõulupühade eel on kõigil võimalus teha endale meeldiv muusikaline jõulukink. Selleks tuleb laupäeval, 18. detsembril, kell 17.00 tulla Priiuse Seltsimajja. Siis saab toimuma „Nelja koori jõulukontsert“. Esinevad Priiuse Segakoor, Haaslava Meeskoor ja veel kaks koori, kelle nimed aga jäägu siinkohal üllatuseks. Nagu juba kontserdi nimigi ütleb, tulevad esitusele jõuluteemalised laulud.

Rohket publikut ja meeldivat kontserdielamust soovides

Ilona Vaagen
valla kultuuri-ja sporditöö vanemspetsialist

Õnnitleme detsembrikuus sündinuid

1	Vladimir Parkuš	1930	Kitseküla
	Laine Saarekivi	1930	Ignase
3	Arry Hango	1931	Igevere
5	Virve Musta	1916	Päkste
	Hilja Kukkes	1922	Aadami
	Lya Laumets	1928	Igevere
	Helju Sagar	1932	Lange
	Ene-Helve Kallavus	1941	Kriimani
6	Salme Põldoja	1935	Kitseküla
7	Vello Lanno	1941	Kriimani
8	Aare Roosaar	1943	Uniküla
10	Hilma Miina	1928	Ignase
11	Vilma Tegova	1938	Kriimani
13	Zinaida Parkuš	1928	Kitseküla
15	Heino Lillo	1937	Uniküla
	Katri Romanova	1938	Roiu
17	Linda Seliste	1921	Metsanurga
18	Lembit Prost	1940	Haaslava
20	Aili Roosvald	1933	Päkste
21	Elle Kiisel	1937	Haaslava
	Konstantin Malinen	**1939**	**Aardlapalu**
	Tatjana Vannik	**1939**	**Kurepalu**
24	Leida Edur	1914	Kurepalu
	Iriina Pihlapuu	1921	Kitseküla
	Laine Kangron	1936	Roiu
25	Elsa Mullo	1920	Ignase
	Lilli Albert	1921	Roiu
	Vallas Kiisel	1935	Haaslava
26	Kalju Roose	1937	Uniküla
	Hille Hein	1938	Päkste
	Andres Kohu	**1939**	**Aadami**
27	**Arnold Raik**	**1924**	**Roiu**
29	Ilmar Kuusmann	1938	Kurepalu
30	Endla-Emilia Peedoson	1925	Uniküla
	Volli Peri	1928	Ignase
	Toomas Etti	1932	Kurepalu
31	Milvi Silm	1937	Haaslava

Palju õnne!

Haaslava valla kultuuri- ja spordiüritused

28. november	Perepäev Priiuse Seltsimajas	kell 13.00
28. november	I advendiküünla süütamine Roiu keskväljakul	kell 16.30
18. detsember	Nelja koori jõulukontsert Priiuse Seltsimajas	kell 17.00
19. detsember	Pensionäride ühenduse "Kuldlõng" jõulupidu	kell 12.00
19. detsember	IV advendiküünla süütamine Roiu keskväljakul	kell 16.30
20. detsember	Valla koduste laste jõulupidu	kell 18.00
30. detsember	Aastalõpupidu ansambliga Sunshine Compani	kell 21.00

KODUKANDILOOD LXXXVI

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

Sündmused 60. aastat tagasi

1944. sügisel pandi meie maal 47. aastaks kehtima nõukogude võim.

Sakslased löödi Haaslavalt välja 24-25 augustil. Paar päeva hiljem asus ametisse valla täitevkomitee. Septembri alguses moodustati kohalikud partei ja komsomoli allorganisatsioonid. Uus võim asus kohe aktiivselt tegutsema. Et näha, mis alles ja mis ripakil, puistati läbi kõik majapidamised. Eriti agaralt käidi taludes, mille pererahvas oli koos sakslastega ära põgenenud. Siit tassisid aktivistid öösel omale vara koju. Hakati vahistama sakslastega koostööd teinud isikuid ja nende pereliikmeid. Kusjuures tihtipeale ei olnud vahistamise põhjuseks mitte koostöö sakslastega, vaid halvad isiklikud suhted aktivistidega. Enamus vallas tegutsenud uusi võimumehi olid mujalt siia saadetud, kuid vägivallatsejate, küüditajate ja näpuga näitajate seas oli piisavalt ka kohalikke elanikke.

Sügisel 1944. arreteeriti punavõimude poolt teadaolevalt Kuuste vallas Elmar Grünberg, Elmar Pastik, Arnold Palla, August Rooväli, Juhan Mõttus, August Pau (vabanes 1956), Kristjan Raid, Karl Ploom, Johan Ilves, Jaan Kangur (vabanes 1954), Johan Riives, Jüri Palumets, Aadu Pastel,

Johannes Toom, August Vään ja August Reeben. Kindlasti ei ole see nimekiri täielik.

“Uus Postimees” nr 3 – 8 september 1944.

“Väljalöödud sakslased on Kuuste vallas jätnud raskeid jälgi. Mõra küla on nad enne väljataganemist maha põletanud. Ka põletati maha Vana Kuuste meierei. Piimalehmade arv on langenud 2/3 võrra. Nii on taludes, kus 1941. oli 12 lehma, nüüd alles 3. Sakslaste nõudmised keskmise talu peale olid 1000 kg looma- ja 300 kg sealiha aastas. Ka on suur mure hobustega. Varem oli taludes 2-3 hobust, nüüd 1.”

“Uus Postimees” nr 6 – 19 september 1944.

“Kuuste vallas peeti 10 septembril rahvakoosolekut. Osavõtjaid oli nii rohkesti, et vallamaja ruumid kitsaks jäid ja koosolek toimus vabas õhus. Ettekandega esines Tartumaa täitevkomitee esimees sm. Tõnurist. Läbirääkimiste ajal esitati palju küsimusi uute põllumajandusnormide kohta. Kuuldes uute normide suurust, mis on mitu korda väiksemad, kui saksa okupatsiooni ajal, ütlesid elanikud: “Ometi kord saab tunda, et eesti rahvas on jälle kord omal maal peremees!”

1 novembril algas uuesti koolitöö. Sillaotsal ja Tuigol loodi algkooli asemel mittetäielikud keskkoolid. Õppekavasse võeti uute õppeainetena vene keel alates 3. klassist, NSVL konstitutsioon alates 4. klassist ja kehalise kasvatuse tundidesse lisati alates 5. klassist sõjaline ettevalmistus.

“Uus Postimees” nr 52 – 30 november 1944.

“Kuuste vallas valiti 4. raha ja asjade loterii komisjon, mille esimeheks on sm. Lokk. Koos parteiorganisaator Plinkiga müüs Lokk juba esimesel müügipäeval 500 piletit 2000 rubla eest. Sm. Lokk andis ise ilusa eeskuju, tellides kuupalga ulatuses loteriipileteid. Valla elanikud ostavad pileteid meelsasti, sest nad teavad, saadud summad lähevad Punaarmee abistamiseks ja kiirendavad lõpliku võidu saavutamist röövvallutajate üle.”

“Uus Postimees” nr 62 – 12 detsember 1944.

“Ühenduses maakorraldustöödega asutati 3 detsembril Kuuste vallas maatööliste ametiühing. Valiti 5 liikmeline komitee ja ametiühingu esimeheks valiti sm. August Kaime, kes oli ka 1940. Kuuste maatööliste aaa/ü esimees. Esindajaks täitevkomitee juurde valiti sm. R. Viljak. Maakorralduskomisjoni parteivolinik sm. Uko Vaskma pidas kõne, kus ta selgitas maareformi läbiviimist.

Koosolek otsustas ühel häälel saata tervitused ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimehele sm. Johannes Varesele.”

“Uus Postimees” nr 72 – 23 detsember 1944.

“Kuuste valla täitevkomitee pidas 18 detsembril laiendatud nõupidamise. Arutati uusmaa ja kehvik ning keskmike talundite abistamist nende talundite arvelt, kelle omanikud on saksa okupatsiooni ajal oma aktiivse tegevusega abistasid okupante. Istungil kinnitati valla maakorralduse komisjoni poolt esitatud nimekiri saksa okupantide käsilaste kohta. Istungil ilmnes huvitavaid asjaolusid, kus paljud koosolijad olid ise nimekirjas olevate fašistide tegevuse pärast vangis või koonduslaagris olnud ja ka oli nende pereliikmeid mõrvatud okupantide otsesel pealekaebamisel. Koosolijad leidsid, et nimekiri ei ole täielik, puudub veel palju aktiivseid fašistlikke tegelasi. Nende kohta tehti täiendav uus nimekiri, mis samuti kinnitati.

Otsustati Kuuste vallas saksa okupantide käsilaste osa eluhoonete, loomade, masinate, põllutööriistade ja 1944. aasta viljasaagi võõrandamine läbi viia 23 detsembril, jättes neile vaid määruses ettenähtud osa loomi ja põllutööriistu 5-7 ha majandamiseks. Selleks, et kindlustada aktsiooni läbiviimist, hakati koostama aktiivi nimekirja, kes asuksid kohe okupantide käsilaste taludes vara arvele võtma. Arvesse võttes, et Kuuste vallas on üle 50 fašistide käsilase talu, otsustati iga 3 talu peale määrata 3 aktivisti, koos valla täitevkomitee esindajaga, kes toimetavad varade ülesmärkimist ja võõrandamist.

Selle otsuse elluviimist tuleb teostada kindla poliitilise valvsusega, et ta saaks tõeliseks ning surmavaks löögiks saksa fašistide käsilaste ja hallparunite üle.”

“Uus Postimees” nr 74 – 25 detsember 1944.

“Ma ei suuda küllalt tänada nõukogude võimu, kes on andnud mulle jälle võimaluse töötada ja olla inimene!” ütles 49. aastane Elfride Jõgar Kuuste vallast. Sain 1940. 14 ha maad aga okupantide tulles võeti kõik ära, maja põletati ja mees tapeti. Mind ei peetud enam inimeseks ja ma ei julgenud enam kusagile minna ega olla. Minust hoiti eemale, kui pidalitõbisest. Nüüd sain Rebase külast Teearu talust 4,4 ha maad ja täitevkomitee andis lehma ja lamba.

Juurdelõikesaaja Jaan Kelt, 60. aastane hallijuukseline talumees on saanud hobuse. Õnnelikuna kiirustab ta nüüd koju, et hobusele sõime ehitada.

Uusmaasaaja Aland on saatnud oma 2 poega lamba järele. Poiste silmis särab suur rõõm.

Olga Jassov, partisani abikaasa, sai lehma ja sea. Ta seletab, kui raske oli okupatsiooni aeg. Ta ütleb “Olen tänulik nõukogude võimule ja sm. Stalinile koos vapra punaarmeega, kes tõid meile vabaduse.””

“Uus Postimees” nr 75 – 27 detsember 1944.

“EK(b)P ENSV Rahvakomissaride nõukogule!

Meie Kuuste valla uusmaasaajad ja juurdelõigete saajad kehvik- ja keskmiktalupojad tervitame Teid ja avaldame palavat tänu Teie hoolitsuse eest töötava talupoja üle. Elagu meie Suur Juht ja õpetaja Sm. Stalin.”

“Uus Postimees” nr 76 – 28 detsember 1944.

“Kuuste vallas taastati 25 detsembril hobulaenutuspunkt Sipe Küti külas Kangatsu talus. Hobused korjati kokku okupantide käsilastelt ühe päeva jooksul. Punkti juhatajaks määrati uusmaasaaja A. Nõmme ja tema töö kontrollijaks E. Orav.”

Taivo Kirm

Informatsioon

- Roiu raamatukogu alates 1. detsembrist avatud uutel aegadel
  Esmaspäev: 10-19, Teisipäev: 10-17, Kolmapäev: 15-19 Neljapäev: 10-17, Reede: 10-15
  Samas avatud ka avalik interneti punkt.
- Haaslava vallavalitsus avalikustab Haaslava valla jäätmekava aastateks 2005-2009 eelnõu 1-15. detsembrini k.a valla koduleheküljel www.haaslava.ee, Roiu Raamatukogus ja vallamajas. Avalikustamise käigus toimunud ettepanekute avalik arutelu toimub 16. detsembril k.a. kell 17.00 vallamajas.

Lõuna Politseiprefektuuri Tartu Politseiosakond

Pressiteade nr 23 11.11.2004

Tartumaa konstaablid jagavad helkureid

Sellest nädalast hakkavad piirkonnakonstaablid koos sotsiaaltöötajatega Tartumaa valdade elanikele jagama helkureid.

"Politsei on varasematel aastatel jaganud tuhandeid helkureid pimedal ajal helkurita kõndinud inimestele. Samas näitab meie kogemus, et inimesed hoolimata tasuta helkuri saamisest ei kanna seda. Seepärast valisime sel aastal teistsuguse lähenemise- anname helkuri eelneva analüüsi põhjal inimestele, kellel erinevatel põhjustel endal pole tõenäoliselt võimalust selle muretsemiseks. Niiöelda riskigrupi panime kokku koos kohalike sotsiaaltöötajatega," ütles Lõuna politseiprefektuuri preventsioonitalituse komissar Ivar Dubolazov.

Kokku jagatakse inimestele 1050 helkurit. Helkurid on ostetud Maanteeameti ja Tartumaa valdade, va Kambja ja Mäksa, koostöös.

Liikluseeskirja kohaselt peab jalakäija halva nähtavuse korral või pimedal ajal kõnniteeta ja valgustamata teel liikudes kasutama helkurit või süüdatud laternat. Helkurita liiklemise eest võib karistada kuni 600 kroonise trahviga. Kui jalakäija on lisaks joobes või tekitab liiklusohu või -õnnetuse, võib teda karistada kuni 6000 kroonise trahviga.

Liina Pissarev
Pressiesindaja
Lõuna PP Tartu politseiosakond
tel: 730 8850
GSM: 513 6555
e-post: liina.pissarev@tartu.pol.ee

Ülenurme konstaablipiirkonda teenindavad konstaablid

Juhtivkonstaabel Raivo Kiuru
tel 741 5440, 533 07101
e-post raivo.kiuru@louna.pol.ee

Vanemkonstaabel Harras Tiisler
tel 749 0130, 533 07112
e-post harras.tiisler@louna.pol.ee

Konstaabel Argo Smirnov
tel 741 5388, 533 07110
e-post argo.smirnov@louna.pol.ee

Politseiametnike vastuvõtud toimuvad:

Haaslava vallamajas teisipäeval ja neljapäeval kell 9-11.

Kambja vallamajas esmaspäeval ja kolmapäeval kell 9-11.

Tõrvandi konstaablipunktis teisipäeval ja neljapäeval kell 09.00-11.00.

Haaslava, Kambja ja Ülenurme valla elanikel on võimalik ülaltoodud päevadel ja kellaaegadel pöörduda politseiametnike poole, kas minnes ise vastuvõtule või helistades. Teie probleemid ja informatsiooni võite edastada ka e-posti aadressidel.

Väljaspool töö- ja vastuvõtuaega ning pühade ajal tuleks Haaslava, Kambja ja Ülenurme valla elanikel politsei abi saamiseks helistada numbrile **110**.

Politseiteated

Oktoobris toimus Haaslava vallas kaks vargust:

✓ Ajavahemikul 24-27.10.2004.a. varastati Mõra külas RMK Tartu osakonna kvartali QT013 eraldisel 20 17.2 tm. metsa. Kahju 12860 krooni.

✓ Ööl vastu 12.10.2004.a. varastati Tartumaal Haaslava vallas Reola OÜ Baltic Farmingu tootmisplatsil asuvast soojakust ukseluku avamise teel erinevaid tööriistu ja muid esemeid. Kahju täpsustamisel.

Kodanikel, kes omavad teavet ülalnimetatud varguste kohta paluks sellest teatada telefonil 533 07110 või E-post: argo.smirnov@louna.pol.ee. Anonüümsus garanteeritud.

Väärtegusid alustati oktoobris kolm:

✓ 01.10.2004a. öösel Aardla külas Keskuse 3 maja juures lärmati ja lõhuti ära trepikoja välisvalgusti. Kahju 150 krooni

✓ 17.10.2004a.Tartumaal Haaslava vallas Kitseküla külas ründas Maiet järelvalveta jooksev koer. Koera omanik on teada.

✓ 17.10.2004.a. kella 17.20 ajal suitsetasid Sillaotsa Põhikooli koolihoone pööningul 9.klassi õpilane Inno ja 8.klassi õpilane Maido . Suitsetajad saavad õiglase karistuse.

Meeldivale koostööle lootma jäädes.

Argo Smirnov
konstaabel

Väljaandja: Haaslava Vallavalitsus — 62101 Kurepalu, Tartumaa ☎ 7 490130.
Toimetaja: Tiit Kivisild (teataja@haaslava.ee). Trükkija: OÜ Tartumaa Trükikoda